

Voorlopige reactie afdelingsbestuur PvdA Amsterdam
op rapport Nut en Noodzaak van Rood Groene Samenwerking in Amsterdam
van de commissie onderzoek samenwerkingsvorm PvdA en GroenLinks Amsterdam 2026

Inleiding

Op 11 juli 2024 bespreekt de algemene ledenvergadering van de PvdA Amsterdam het rapport Nut en Noodzaak van Rood Groene Samenwerking in Amsterdam, gemaakt door de commissie onderzoek samenwerkingsvorm PvdA en GroenLinks Amsterdam 2026. Deze commissie is ingesteld op de algemene ledenvergadering van 29 januari 2024.

In het rapport van de commissie staan een aantal adviezen. De leden van de PvdA Amsterdam worden tijdens de algemene ledenvergadering en daarna in de gelegenheid gesteld om zich uit te spreken over deze adviezen. Het afdelingsbestuur wil hieraan bijdragen door voorafgaand aan de algemene ledenvergadering te schetsen hoe de besluitvorming over de adviezen uit het rapport concreet kan worden vertaald in voorstellen waarover leden kunnen stemmen.

Tegelijkertijd is de uitwisseling op de algemene ledenvergadering van invloed op de voorstellen die aan de leden worden voorgelegd. Daarom is dit een voorlopige reactie, een voorstel dat laat zien hoe de adviezen van de commissie concreet kunnen worden voorgelegd

Daarbij heeft het bestuur enkele uitgangspunten waaraan dergelijke voorstellen getoetst worden:

- Voorstellen aan leden op basis van het advies van de commissie passen binnen de statuten en reglementen van zowel de PvdA als GroenLinks;
- Voorstellen aan leden op basis van het advies van de commissie zijn begrijpelijk voor leden (je weet waarvoor of waartegen je stemt);
- We hebben oog voor ieders mening (iedere stem telt) zonder democratische principes (meeste stemmen gelden) uit het oog te verliezen.

Voorstel: Ledenraadpeiling over de samenwerkingsvorm van PvdA en GroenLinks bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2026

In de twee weken voorafgaand aan het verschijnen van de adviezen van beide commissies is er overleg geweest tussen de afdelingsvoorzitters, fractievoorzitters en politiek leiders van GroenLinks en PvdA. Uit die gesprekken bleek de wens om leden van de PvdA en GroenLinks dezelfde voorstellen voor te leggen groot, mede op basis van het werk van beide commissies. Beide commissies hebben een aantal opties tot verregaande samenwerking bestudeerd. In de twee commissie adviezen zitten veel overeenkomsten maar ook de verschillen.

Vanwege het grote belang van het onderwerp, de inhoud van de adviezen van de twee commissies en idee dat ledendemocratie meer is dan alleen maar 'voor' of 'tegen' stemmen stellen de afdelingsbesturen van PvdA en GroenLinks Amsterdam voor om de door de commissies onderzochte opties aan de leden voor te leggen. Dit zal gebeuren voor de zomer in de vorm van een ledenpeiling onder de leden van de PvdA en GroenLinks Amsterdam.

De afdelingsbesturen van PvdA en Groenlinks willen een ledenpeiling uitschrijven tussen zondag 14 juli en vrijdag 19 juli. De ledenpeiling legt de volgende vraag voor aan de leden:

Ledenpeiling

De afdelingen GroenLinks Amsterdam en PvdA Amsterdam willen een keuze maken hoe we met elkaar samenwerken bij de komende gemeenteraadsverkiezingen in Amsterdam.

Rangschik de volgende opties op basis van je eigen voorkeur. Zet op nummer 1 de optie die je het liefste wilt en op nummer 3 de optie die je het minst aanspreekt.

1. Continuering van de huidige situatie

GroenLinks en de PvdA komen bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 elk met een eigen programma en kieslijst. GroenLinks en PvdA voeren apart campagne. Na de verkiezingen blijven zij elk in een eigen fractie. Er is geen intentie om de samenwerking in 2030 anders vorm te geven.

2. Twee programma's met een stembusakkoord, twee lijsten, één fractie in 2026

GroenLinks en de PvdA komen bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 elk met een eigen lijst en een eigen programma. Zij sluiten samen een inhoudelijk stembusakkoord en vormen na de verkiezingen een gezamenlijke fractie. Het is de intentie om in 2030 een gezamenlijke lijst te voeren.

3. Één programma, één lijst, één fractie in 2026

GroenLinks en de PvdA komen bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 met een gezamenlijke lijst en programma. GroenLinks en de PvdA voeren gezamenlijk campagne. Na de verkiezingen zijn zij een gezamenlijke fractie. Het is de intentie om in 2030 weer een gezamenlijke lijst te voeren.

Preadvies: Het advies van de PvdA adviescommissie is optie 3. Wil je het advies van de GroenLinks adviescommissie lezen klik dan [hier](#).

Daarnaast zal een vraag worden opgenomen over de wenselijkheid om mogelijkheden tot stembusakkoorden/blokvorming met andere links-progressieve partijen te onderzoeken.

Deze ledenpeiling zal gaan volgens het 'alternative vote' systeem, reeds bekend binnen de PvdA. Zie in de bijlage voor meer uitleg over dit stelsysteem.

Omdat het bij GroenLinks statutair niet mogelijk is om leden via een 'officiële ledenraadpleging' (bij GroenLinks heet dit: politiek referendum) tussen meerdere voorstellen te laten kiezen is het noodzakelijk om na de ledenpeiling de uitslag hiervan officieel vast te laten stellen via een ledenraadpleging. Bij de ledenraadpleging, die gehouden zal worden tussen maandag 2 september en maandag 9 september, zal het voorstel dat in de ledenpeiling een meerderheid heeft verworven worden voorgelegd aan de leden. Leden kunnen voor of tegen dat voorstel stemmen.

Invulling Fase 2 van de voorbereidingen op de gemeenteraadsverkiezingen 2026

Het bestuur stelt de algemene ledenvergadering voor een commissie in te stellen die – samen vertegenwoordigers van GroenLinks Amsterdam – aan de slag gaat met de voorbereidingen van de partijpolitieke processen (de processen die leiden tot een verkiezingsprogramma, een kieslijst en een lijsttrekker). Dit is in feite 'fase 2' uit de [routekaart 2026](#), vastgesteld op de algemene ledenvergadering van 29 januari 2024. Deze commissie zal bestaan uit Hendrik Jan Biemond, Soufiane el Khannoussi el Boudrini, Marjolein Moorman (als politiek leider), Toon Geenen (namens afdelingsbestuur) en Ronit van der Schaaf (namens afdelingsbestuur).

Deze commissie zal – afhankelijk van de uitkomsten van de algemene ledenvergaderingen, ledenpeiling en ledenraadpleging – een procedurehandboek maken voor de processen die leiden tot een verkiezingsprogramma, een kieslijst en een lijsttrekker. Dit procedurehandboek zal worden voorgelegd aan de algemene ledenvergaderingen van de PvdA Amsterdam en GroenLinks Amsterdam in oktober 2024. Daarbij worden de aanbevelingen inzake de waardendiscussie en representatie/herkenbaarheid uit het rapport opgenomen, en moet er ook aandacht zijn voor organisatorische aspecten (bijvoorbeeld op het gebied van de campagne en verhoudingen tussen partijgeledingen de komende jaren (bestuur/vereniging versus politici/politiek)).

Bijlage 1 – Alternative vote en reglementaire context

Wat is alternative vote?

Alternative vote is een manier waarop stemmingen gedaan kunnen worden. De reglementaire grondslag hiervoor is te vinden in de [PvdA statuten en reglementen](#), om precies te zijn de combinaties pagina 110 en 149-150.

De uitslag van een ledenpeiling over een zaak waarbij drie of meer voorstellen voor zijn, wordt bepaald volgens het systeem van "alternative vote". Dit systeem maakt het mogelijk een stemming in één keer te houden en toch uit te komen op een voorstel die de steun van minstens de helft van de uitgebrachte geldige stemmen op zich verenigt. Het werkt als volgt. Elke stemgerechtigde plaatst de beschikbare voorstellen in de volgorde van zijn of haar voorkeur. Op de eerste plaats zet zij dus het voorstel die zij het liefste aangenomen ziet, op de tweede plaats degene die zij vervolgens het liefste heeft als het voorstel van haar eerste voorkeur afvalt. Bij het bepalen van de uitslag wordt eerst gekeken naar de eerste voorkeur bij alle geldig uitgebrachte stemmen. Als een voorstel daarbij de meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen op zich verenigt, is deze aangenomen. Als geen enkel voorstel meer dan de helft van de geldig uitgebrachte stemmen heeft behaald, valt het voorstel met de minste stemmen af. Van de stemmers van wie daardoor de eerste voorkeur wegvalt, wordt vervolgens gekeken wat hun tweede voorkeur is. Die stemmen worden opgeteld bij de betreffende voorstellen in de eerste ronde. Als bij het bepalen van de uitslag van deze "tweede ronde" een voorstel de meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen op zich verenigt, is deze aangenomen. Dit gaat zo door tot dat een voorstel een meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen op zich heeft verzameld.

Waarom mag er bij GroenLinks geen ledenraadpleging (bij GroenLinks: Politiek Referendum) worden gehouden met meerdere voorstellen?

Het blijkt dat er een artikel in de [statuten van GroenLinks](#) zit dat dit tegenhoudt, om precies te zijn artikel 12:

ARTIKEL 12 • POLITIEK REFERENDUM

(lid 3) Bij een politiek referendum wordt gestemd over een voorstel dat strekt tot wijziging van de bestaande situatie; dat kan ook inhouden het doen van een uitspraak of het innemen van een standpunt. De leden kunnen slechts voor of tegen het voorstel stemmen.

Om ervoor te kunnen zorgen dat én leden van GroenLinks en PvdA zich kunnen uitspreken over meerdere opties én het statutair binnen de regels van beide partijen past, is het noodzakelijk om na de ledenpeiling nog een ledenreferendum te organiseren, waarin het voorstel dat een meerderheid van de leden achter zich heeft wordt voorgelegd in een voor/tegen vorm.